

Baronium an. 934) varia fuerit Ecclesiæ Constantinopolitanæ disciplina; attamen sæculo XIII jam per Latinos subacto Græcorum imperio, in Synodo Later. IV, sancitum est, ut Patriarchæ, nonnisi a Pontifice Pallium accipiant; quod suis deinceps impertiant Suffraganeis Metropolitibus.

V. Occidentem quod spectat; principio Pontifices hoc honore decorarunt tantummodò Metropolitibus ad suam pertinentes consecrationem, et Episcopos Sedis Apost. Vicarios, quos posterior ætas *Legatos natos* dixit. Istuc ex Epistolis Vigili ad Auxanium, Pellagii ad Sapaudum, et Gregorii M. ad Augustinum perquam manifestum est. Unde accidit, ut Metropolitæ Pallii essent cupidissimi. Et quamvis initio Pontifices nonnisi parce illud concederent, tamen post liberaiores hac in re fuerunt: adeo ut omnibus generatim Archiepiscopis illud petentibus elargirentur, donec tandem hæc petitio in necessitatem abierit.

VI. Igitur jure novo in Pallio pastoralis officii plenitudo cum Archiepiscopalis nominis appellatione confertur: *Cap. 3 De Auctoritate, et usu Pallii*. Unde ne nomen quidem quis Archiepiscopi meretur, antequam Pallium reperit, sine quo prohibetur Concilium Provinciale celebrare, Chrisma conficere, Episcopos consecrare, aliaque pastoralia exercere munia, quæ cum Missæ Sacrificio sunt obeunda: Hostiens. in Summa hoc tit. cap. 18. *Cap. 28, §. super eo de Electione, Dist. 100 per tot.*

VII. Archiepiscopo intra tres menses a Consecratione Pallium petendum est, et quidem enixis effusis precibus *instante, instantius, instantissime* a Summo Pontifice in Consistorio Cardinalium personaliter, si adsit, absens per procuratorem, qui juramento spondeat se reverenter delaturum illud, vel ut deferatur, curaturum. Tum Pallium non conceditur, nisi præstito prius fidelitatis, et obedientiæ erga Sum. Pontificem jurejurando. (**). Quo autem tempore hæ conditiones Metropolitibus imponi cœperint, incertum est. Illud Eruditi norunt falso Pelagio tribui, et in *Can. I, Syn. Revenn. an. 877 legi*. Videsis *Espenium Jur. Eccl. P. I, Tit. XIX, cap. 5. (*)* Demùm electus præsens in urbe Pallium a Primo Card. Diacono accipit, absens verò ab aliquo Archiepiscopo, cui Papa id delegaverit. (**). At pro Hispaniarum Regnis ad ornandos Pallio Indiarum Archiepiscopos delegatur hodie facultas alicui ex Dignitatibus ejusd. Ecclesiæ. Videsis *Vilar de Regim. Eccl. Part. I, Q. IV, art. 3. (*)*

VII. Papa quum consecratur, ipse sibi Pallium imponit, eoque ubique gentium, et semper utitur, quippè cujus potestas per universum Christianum orbem diffunditur: cæteri verò nonnisi intra jurisdictionis suæ limites, certisque determinatis diebus: (**). *Cap. 4 hujus Tit.* Sed quamvis possent olim Archiepiscopi Pallio intra Provinciam ornati incedere: *Cap. I, hujus Tit.* jure tamen novo peculiare jus est Compostellani: *Cap. 5, ejusdem*, nisi hoc ei de novo interdictum videatur Trident. *Sess. VI, Ref. cap. 5*, ut putarunt nonnulli. (*)

IX. Pallii insigne Metropolitæ personæ, ejusque Ecclesiæ ita adhæret, ut neque alteri commodari possit, et secundum, ac tertium petendum sit, si iterum, ac tertio Ecclesiam mutet. (**). Atque hac de re hujus Pallii petitio magis ac magis in necessitatem abiit, licet quandoque etiam non petentibus concessum sit, uti Leandro Hispalensi Gregorius Mag. *Epist. CXXI, Lib. IX, Indict. II. (*)* Demùm ubi Archiepiscopus sepelitur, cum eo simul Pallium, vel Pallia, si plura receperit, humanda sunt: *Cap. 2, de Auct. et usu Pallii, Cap. 4, de Postulat. Prælatorum.*

CAPUT NONUS.

DE EPISCOPIS.

I. Ac primo in vocis *Episcopi* etymon inquiramus, Episcopos, igitur græce, latine interpretatur *Inspector*; hinc Plutarchus: *Dii bonorum inspectores, iniquorumque operum*. Item *alicui rei gerendæ præfectus*: hinc idem Plutarchus in *Pericle*: *omnia curabat Phidias*: Exponitur etiam *Custos*: apud Theocr. *Idyl. VI*. Rectè igitur apud Christianos sacri gregis Inspectores, primique Custodes, ut et æternæ salutis procurandæ Præfecti a primis usque temporibus dicti sunt Episcopi.

II. Non modo Episcopatum reliquis Ecclesiasticis ordinibus præeminere; verùm et Episcopos Presbyteris etiam jure divino ordine, et potestate præstare, posset hic petitis ex ima Ecclesiastica antiquitate monumentis demonstrari. Quòd sanè Christianæ doctrinæ caput adversus hæreticos sic dictos *Presbyterianos* in Synodo Tridentina definitum est: *Sess. XXIII, Can. 7*, Quare ejus tractationem Theologis relinquere juvat, ne in alienam messem immittere falcem videamur.

III. Hac igitur ratione, quod Presbyteris divina institutione præcellant, pluribus in antiqua Ecclesia honorum titulis ornati sunt: Ac 1, adpellati sunt *Apostoli*, ut a Presbyteris distinguerentur: ævo namque Apostolice Episcoporum, et Presbyterorum nomina utrisque communia illos ab his non distinguebant: *Theod. Comm. in I. Thimoth. 3, et in Philipp. 1, et 2*, at dein *Apostolorum Successores* dicti sunt: Cyprianus *Epist. 42 ad Cornelium*: unde quælibet Episcopi sedes *Cathedra*, vel *Sedes Apostolica* dici consuevit: Sidon. Apoll. *Lib. VI, Ep. 1, et Paulinus Ep. 45*.

2. Aliquando nuncupati etiam sunt *Principes, Rectores, Præpositi, Præsides, Antistites*, et quidem plerumque cum addito *Ecclesiæ*, ut a Principibus sæculi distinguerentur.

3. Quinimò quum Episcopi non populo tantum, sed etiam Clericis præsent, idcirco dicti quoque sunt *Summi Sacerdotes, Pontifices Maximi, Principes Sacerdotum*.

4. Quod non modo filios per Baptismum, verùm et Patres per Sacramentum Ordinis Matri Ecclesiæ pariant, adpellati sunt *Patres Patrum, Episcopi Episcoporum, Patriarchæ*, atque etiam *Papæ*.

5. Demùm, quod ab ipsomet Christo Episcopi positi sint ad regendum Ecclesiam Dei, nuncupari quoque consueverunt *Vicarii Christi, Angeli Dei, ac Dii terreni*. His, aliisque honorificis titulis Episcopi antiquitus in Ecclesia donati sunt, quorum aliquot partim cum secundi ordinis Sacerdotibus communes habebant, partim etiam cum ipso Summo R. Pontifice, sed illi speciali ratione tributos, uti suo loco dicimus.

IV. Jam verò Episcopi nonnisi frequentioribus civitatibus præficiendi: hinc Synodus Sardicensis *Can. VII*, constituit: *Non licet simpliciter Episcopum constituere in aliquo pago, vel parva urbe, cui vel unus presbyter sufficit: non necesse est enim illic Episcopum constitui, ne Episcopi nomen, et auctoritas vilipendatur.* (**). Eandem disciplinam antiquis adductis Canonibus confirmavit in Hispania Syn. Tolet. *XII, Can. IV. (*)* Verùm hæc regula non ubique adcuratè servata est, quum non desint in veteri Ecclesiastica Historia exempla Episcopatum

etiam in parvis oppidis constitutorum. E. g. *Nazianzus*, *Geras* prope Pelusium, *Cucusus* in Armenia *Delichi*, *Olbia*, aliaque, nonnisi parva erant oppida, et tamen Episcopus habebant: idem dicas de provinciis Romanis, et Africanis, in quibus frequentissimi, vel in oppidulis Episcopatus. Uti patet ex Subscriptionibus Conciliorum: *Vide Dissert. de Ecclesia Setina Cl. Viri Georgii.*

V. Porrò Episcopi sive in parvis oppidulis, sive in magnis urbibus sint constituti, eandem omninò habent Sacerdotii plenitudinem, quàm Christus in sinum Patris reversurus Apostolis infudit suis dicens: *Sicut misit me vivens Pater, et ego mitto vos.* Qua de re, uti modo notavimus, *Summi Sacerdotes* passim a veteribus adpellati sunt; atque adeo S. Ignatius M. *Epist. ad Trall.* Episcopis Christi adpingit personam: *Revereamur, inquit, omnes Episcopum, ut Jesum Christum existentem Filium Patris.*

VI. Igitur Episcopi a Christo plenitudinem accipiunt Sacerdotii: id constat.

1. Ex iisdem modo productis Christi verbis; quibus Apostolos est adlocutus: *Sicut misit me vivens Pater, et ego mitto vos.* Accipite Spiritum S. quorum remiseritis &c. atque Apostoli quàm potestatem a Christo recta acceperant, eandem in suos successores transfuderunt.

2. S. Paulus *Act. XX*, excitando studium et charitatem Episcoporum erga Ecclesiam, eo utitur argumento, quod a Spiritu S. ad illam regendam positi sint: *Attendite vobis, et universo gregi, in quo vos posuit (designavit, constituit) Spiritus S. Episcopos regere Ecclesiam Dei.*

3. S. Cyprianus *Ep. 65*, apertè docet Episcopos æque ac Apostolos, atque adeo in ipsis Apostolis fuisse, tanquam in semine, a Christo Domino institutos: *Apostolos, id est Episcopos, et Præpositos Dominus elegit.* Quum igitur Apostoli a Christo potestatem accepissent, idem profectò de Episcopis sentiendum; præsertim quum idem Cyprianus *Lib. de Unitate Eccles.* de Episcopis scribat: *Episcopos Ecclesiis dominicis, in toto mundo divina dignatione præpositos.*

4. Ex eodem Cypriano *Ep. 69*, Hieronymo *Ep. 1*, Nicolao I, *Ep. 47*, aliisque veterum testimoniis perspicuè educitur Episcopos Apostolis *vicaria ordinatione succedere*; tum quoque *Ecclesiam a Christo Apostolis, ac per eos tanquam hæreditario jure Successoribus eorum fuisse comendatam*: deniquè *Episcopos, tanquam Apostolico gradu succedentes Ecclesiam Christi Sponsam gubernare.* Porrò de ratione Successoris est suam potestatem ab eodem habere, a quo habuit prædecessor; alioquin vera successio non esset, sed nova institutio. Igitur Episcopi æque ac Apostoli recta a Christo suam habent potestatem. At de his fusiùs Theologi.

VII. Per priora Ecclesiæ sæcula quum simul in Synodo Provinciæ et electio confirmaretur, et novus electus Episcopus consecraretur; hinc in Potestate Episcopali nulla facta est distinctio. At quum secutis temporibus confirmatio a consecratione disjungi cæperit, atque adeo opinio invaluerit solam electionis confirmationem Ecclesiæ Pastorem constituere; hinc in Potestate Episcopali *Jurisdictio* ab *Ordine* separata est; ita ut nomine Jurisdictionis omnis potestas intelligatur, quæ Ordini non est adfixa; Ordo verò ea tantummodò complectatur, quæ Episcopo vi sacræ Ordinationis conveniunt, quæque aliis committere nequit.

VIII. Adhæc quum jure antiquo omnes prorsus hominum ordines Diæcesim incolentium Episcopo subjicerentur; adeo ut S. Cyprianus *Epist. 69, ad Papiam*, scripserit: *Scire debes Episcopum in Ecclesia esse, et Ecclesiam in Episcopo; et si qui cum Episcopo non sint, in Ecclesia non esse*; post multa tamen sæcula Mo-

nachi, aliæque conditiones hominum ab Episcopali potestate eximi cœpissent: hinc factum est, ut *lex Diæcesana a lege Jurisdictionis* distingueretur: et legis Jurisdictionis nomine omnis Episcopi potestas intelligeretur, quæ in dando, vel faciendo consistit; idèdque utraque simul potestas modo explicata *Ordinis* scilicet, et *Jurisdictionis*. Nomine verò *legis Diæcesanæ* potestas significaretur in res Ecclesiasticas, et jura Episcopo debita: qualia *Cathedraticum, Synodaticum*, similia, quæ enumerantur in *Cap. 16, de Officio Judicis Ordinarii*: atque ita a lege Diæcesana Monachi exempti haberentur; haud verò a lege Jurisdictionis; nisi ejusmodi exemptionem speciali privilegio obtinuerint.

IX. Episcopalis potestas primæva sui origine nullis personarum, aut locorum finibus divinitus circumscripta fuit. Namque Diæceson, sive Parœciarum distinctio nonnisi jure positivo primum inducta est: id quod pluribus constat: et quidem.

1. Apostoli, quibus Episcopi succedunt, in universum mundum ad prædicandum Evangelio a Christo Domino missi sunt: qua de re licet ex communi, mutuoque consilio, ut Evangelium faciliùs disseminari, posset, totum Orbem, veluti in quasdam Diæceses diviserint, quarum singuli singulas erudiundas susceperunt, at tamen non inde vetabantur, quocumque pervenissent, populos docere, Ecclesias fundare, iisdemque Episcopos constituere.

2. Apostoli aliquandò discipulos a se ritè institutos et ordinatos ad amplas etiam Diæceses, quo ipsi pertingere non poterant, ablegare consueverunt, et quidem cum potestate alios constituendi et ordinandi; cujus rei exemplum habemus in D. Paulo, qui Titum reliquit Cretæ *ut ea, ait, quæ desunt corrigas, et constituas per civitates presbyteros, sicut et ego disposui tibi.* *Cap. I, v. 5.*

3. Idem mire adstruitur ex ipsa Episcopatus essentia, qui natura sua unus est Episcoporum multorum concordia universitate diffusus; haud secus ac ipsa Christi Ecclesia, cujus præcipuus character unitas est, licet per varias, diversasque Orbis regiones diffundatur. Ad rem Cyprianus in *Lib. de Unitate Ecclesiæ: Episcopatus unus est, cujus a singulis pars in solidum tenetur.* Institutione divina nimirum ita constitutos Episcopatus, ut et Potestas esset amplissima, et locus non esset circumscriptus: circumscribi tamen posset communi consilio, ac suprema Ecclesiæ Potestate. Qua de re quum id præstit Ecclesia, non Potestatem, sed Potestati locum circumscripsit.

X. Licet antiquissimo Ecclesiastico jure, atque adeo etiam institutione Apostolica, Episcoporum potestas, ne confusio in Christi corpus induceretur, certis inclusa fuerit locorum limitibus; unde *ibidem* subdit Cyprianus: *singulis Pastoribus portio gregis fuit adscripta, quam regat unusquisque, et gubernet*; attamen non defuerunt Sanctissimi, iidemque Sapientissimi Episcopi, qui ultra statutos limites, proprias scilicet Parœcias, Episcopalem exercerent jurisdictionem, ubi necessitas, aut salus populi, deficientibus, corruentibus, abscissis Pastoribus id postularet: eo fortè principio, quod Episcopatus unus sit, cujus in solidum pars tenetur a singulis, adeo ut singuli in solidum obligati ad gregis salutem adcurrerent, ubi deficerent, corruerent, abscederent alii, quorum et locum, et onus ex charitate communi subibant. At extra necessitatem suo cuique Episcopo pars gregis circumscripto territorio, extra quod moliri aliquid vetitum, ex Apostolica disciplina est. Atque hinc de S. Cypriano scribit Gregorius Naziancenus: *Orat. XVIII*, quod non Ecclesiæ solum Carthaginensis, ac totiùs Africæ; verùm et aliarum Ecclesiarum etiam per Orientem curam egerit. Huc quoque faciunt exempla Athanasii,

et Eusebii Samosatensis: ille namque teste Socrate *Lib. II, cap. 19*, ex exilio rediit per Pelusium iter faciens Alexandriam in quibusdam Ecclesiis ordinationes fecit; hic verò ex Theodoro *Lib. IV, cap. 12*, Syriam, Phœniciam, et Palæstinam militari habitu indutus peragrans Presbyteros ordinavit, et Diaconos, aliasque suffecit Ordines Ecclesiasticos: et *Lib. V, cap. 4*, per Syriam, Ciliciam, aliasque Provincias plures Episcopos creavit. Profectò hi SS. Episcopi, quum de fidei Christianæ veritate adversus gliscentes hæreses ageretur, suarum partium esse duxerunt manum admove, et pro quibusvis allis non minus, quàm pro suis ipsorum Diocæses necessitate urgente laborare: id quod nunquam præstitissent, si jure divino Diocæseon distributio instituta fuisset.

§ I.

PRÆCIPUA EPISCOPORUM MUNIA.

XI. Quod verò ad Episcoporum munia spectat, profectò primum, ac præcipuum est Verbi Dei prædicatio; hoc sanè munus adeo Episcoporum proprium est, ut Apostoli ad illud liberius exequendum, mensarum, et viduarum servitium in Diaconos rejecerint: *Act. VI*, et Apostolus non dubitaverit adserere se non ad baptizandum, sed ad evangelizandum fuisse missum: *Iad Corinthios I, 17*. Porro nomine prædicationis quicquid ad fidelium institutionem spectat intelligimus; Sermones nempe publicè in Ecclesia habendos; privatas admonitiones, catecheses pro informandis pueris, et rudibus, Epistolas ad populum erudiendum, et in fide, ac in bonis operibus instituendum, aliaque hujus generis: *Trid. Sess. V, Ref. cap. 2, et Sess. XXIV, Ref. cap. 4*.

(**) XII. Divini verbi enunciationem esse præcipuum Episcoporum munus probe noverant Hispani Patres, quippè qui in Syn. Tolet. *XI, Can. II*, ita loquuntur: *Nos . . . qui officium prædicationis suscepimus, nullis curis a Divina lectione privemur: nam quarundam mentes Pontificum ita torporis otio a lectionis gratia secluduntur, ut quid doctrinæ gregibus subditis exhibeat, non habeat præcognitus. Insistendum ergo semper erit Majoribus, ut quos sub regiminis sui cura tuentur, fame verbi Dei perire non sinant.* Profectò revocandis in viam salutis improbis, et componendis Christianorum moribus plurimum confert Episcoporum prædicatio. Unde agebat Syn. Valentina *Can. 1*, *Pontificum prædicatione audita, nonnullos ad Fidem adtractos evidenter scimus.* (*)

XIII. Feliciter per quinque priora Ecclesiæ sæcula Episcopi hoc munere functi sunt: nunquam enim sacer fidelium conventus ad Missæ Sacrificium peragendum habitus est sine Scripturarum prælectione, eamque consecvente prædicatione, quàm nonnisi admodum rarò per substitutos exercuerunt. Atque hinc in Africanas Ecclesias, teste Possidio *in vita Augustini cap. 5*, nonnisi a Valerio primum inducta est consuetudo, ut Presbyteri coram Episcopo, et ex ejus mandato concionarentur. Verùm in Ecclesiis Orientalibus facilius ab Episcopis verbum Dei prædicare Presbyteris committi consuevit: uti ex eodem Possidio *ibid.* Socrate *Lib. V, cap. 22*, et *Lib. VII, cap. 2*, Theodoro *Lib. I, cap. 2*, aliisque constat.

XIV. At labentibus sæculis Episcopi plures prædicandi munus adeo neglexerunt, ut omninò conticuisse viderentur: qua de re Concilium Lateranense *IV, Can. X*, mandavit, ut saltem per alios viros idoneos illud obirent. Verùm Tridentina Synodus ad veteris Ecclesiæ disciplinam, quoad ejus fieri poterat, instaurandam,

mandavit Episcopis. *Sess. XXIV, Ref. cap. 4, ut in Ecclesia sua ipsi per se, aut si legitime impediti fuerint, per eos, quos ad prædicationis munus adsumunt; in aliis autem Ecclesiis per Parochos; sive iis impeditis, per alios ab Episcopo, impensis eorum, qui eas præstare vel tenentur, vel solent, deputandos in civitate, aut in quacumque parte Diocæsis censebunt expedire, saltem omnibus Dominicis, et sollemnibus diebus festis; tempore autem jejuniorum Quadragesimæ, et Adventus Domini, quotidie, vel saltem tribus in hebdomada diebus, si ita oportere duxerint, Sacras Scripturas, divinamque legem adnuntient, et alias quotiescumque id opportune fieri posse judicaverint.*

XV. Adhæc quum *Sess. V, Ref. cap. 2*, prohibuerit Regularibus prædicare in Ecclesiis non suorum Ordinum sine Episcopi adprobatione, vel in Ecclesiis suorum Ordinum sine Episcopi benedictione; tum de eadem hac re pleniore Concilio disputatum est: unde *Sess. XXIV, Ref. cap. 4*, absolutè sancitum est: *Nullus autem secularis, sive regularis etiam in Ecclesiis suorum Ordinum contradicente Episcopo prædicare præsumat: (**)* quod pro Hispaniarum Regno firmavit Clemens X. *Constit. Superna 9 Jull. an. 1670.* (*)

XVI. Alterum Episcopi munus est Sacramentorum administratio; quàm provinciam antiquitus per se procurarunt. Qua de re S. Ignatius Ep. ad Smyrn. num. 8, *Non licet, inquit, sine Episcopo, neque baptizare, neque agapem facere.* Verùm temporis lapsu illam presbyteris aucto fidelium numero demandarunt: ita tamen, ut nunquam ex suo ipsorum arbitrio, atque adeo contra Episcopi voluntatem, sed tantummodò ex ejus mandato illud munus obirent: ad rem Hier. *Dialogo contra Lucif. pag. 139. Sine jussione Episcopi neque Presbyter, neque Diaconus jus habeant baptizandi.* (**). *Expresius Syn. Hispalensis II, Can. VII.* (*)

XVII. At verò Episcoporum, Presbyterorum, et Diaconorum ordinatio jure divino adeo Episcopis reservata est, ut Presbyteris committi nequeat. Veteres enim Ecclesiæ Patres, et Concilia de Sacramenti Ordinis administratione loquuntur tanquam de peculiari quadam prærogativa, qua Episcopi a Presbyteris distinguuntur. *Quid enim facit, inquit Hieron. Ep. 85, ad Evagrium, excepta ordinatione Episcopus, quod Presbyter non faciat?* Et Chrysost. *Hom. XI, in I, Timoth. 3, Inter Episcopum, et Presbyterum interest ferme nihil. . . sola quippe ordinatione superiores illi sunt, atque hoc tantum plus, quam Presbyteri habere videntur.* Idem quoque apertè tradunt Concilia (**). antiqua, quæ solis Episcopis, nunquam verò Presbyteris ordinationem adjudicant, (*) *Nicænum Can. XIX, Antioch. Can. IX, Chalcedon. Can. II, Carthag. III. Can. XLV.*

XVIII. Quinimò Ordinationes per Presbyteros factæ semper ab Ecclesia, tanquam irritæ habitæ sunt. Unde in Syn. Alex. Ischiras, aliique a Colutho ordinati *ad priorem reversi sunt conditionem*, quippè qui ordinati a Colutho Presbytero, qui falso Episcopi nomine gloriabatur: Athan. *Apol. pag. 732.* Idem omninò de Presbyteris quibusdam in Synodo Sardicensi constitutum est, quippè qui ab Eutychemo, et Musæo, qui presbyteri tantum erant, Sacerdotio initiati erant. (**). Et Synodi Hispalensis II, Patres *Can. V*, Presbyterum, binosque Diaconos ab officio deponunt, immo ipsorum ordinationem *ignominia eulogium* adpellant, eo quod Episcopus super eos manus imposuerat, Presbytero quodam precationes pronuntiante. (*)

XIX. Potestatem confirmandi Neophytos Episcopis quoque fuisse antiquitus omninò reservatam perspicua demonstrant Patrum testimonia: Hier. contra Lucif. *cap. 4, docet, hanc esse Ecclesiarum consuetudinem, ut ad eos, qui longe in mi-*

noribus urbibus per Presbyteros, et Diaconos baptizati sunt, Episcopus ad invocationem Sancti Spiritus manus impositurus excurrat. Et paulo post: *In Ecclesia baptizatus, nisi per manus Episcopi, non accipit Spiritum S.* Tum Chrysostomus in illud Actuum Apost. *Imponebant manus, et accipiebant Spiritum S.* sic commentatur: *Igitur hoc erat in Apostolis singulare: unde* (Præcipuos, hoc est Episcopos) *et non alios videmus hoc facere: (**)* et Pacianus noster Epist. de *Nomine Catholico*, et Serm. ad *Fideles, et Catechumenos.* (*) Verum in specialibus quibusdam casibus posse Presbyteros accepto mandato, ac facultate R. Pontificis, tanquam extraordinarios ministros Sacramentum Confirmationis conferre plerique tenent Theologi. (**). Et meritò; si enim antiquitus Presbyteri, sicut et reliqua Sacramenta, ita et Confirmationis Sacramentum, præcipiente Episcopo ministrare poterant, ut evincitur ex Concilio Toletano I, *Can. XX*, his verbis: *Statutum est Diaconum non chrismare, sed Presbyterum absente Episcopo, presente vero si ab ipso fuerit præceptum: nunc post hujusmodi dispensationes Rom. Pontifici reservatas, de ipsius mandato fas erit Presbyteris Neophytos confirmare.* (*)

XX. Ex Ecclesiæ instituto Ordini Episcopali sacræ quædam functiones adeo adfixæ sunt, ut ab Episcopis aliis delegari nequeant: hujusmodi sunt, Consecratio Olei Catechumenorum, et Infirmorum: Innocentius I, *Ep. ad Decentium*: Consecratio Ecclesiarum: (**). *Can. IX, de Consecratione Dist. 1,* (*) et Altarium: (**). *Can. XV, ead. Dist. 1.* (*) Benedictio Abbatum: (**). *Cap. 1, de Supplenda negligentia Prælatorum:* (*) Benedictio major, seu sollempnis: (**). *Can. III, Causs. 26, Q. VI.* (*) Antiquitus Pœnitentium reconciliatio Episcopo quoque erat omnino reservata: (**). *Can. 1, et V, ead. Causs. et Quæst.* (*)

XXI. Tum inter præcipua Episcoporum munia locum sibi vindicat Oratio; quæ Apostolis adeo cordi erat, ut viduarum, et mensarum cura in Diaconos adjecta, illam æque ac prædicationem sibi reservarent. Orationis verò nomine publica indicatur Liturgia, atque ea Liturgiæ pars potissimum, qua sacrificium pro vivis, atque defunctis offertur. Episcopi nempe, præsertim dum Sacrosanctum Missæ Sacrificium peragunt, pro concredita sibi plebe ferventes Deo preces fundere ex animo debent. Unde Syn. Tridentina *Sessione XXIII, Ref. cap. 1*, sic decernit: *Quum præcepto Divino mandatum sit omnibus, quibus animarum cura commissa est, oves suas agnoscere, pro his sacrificium offerre.*

XXII. Ex eadem ratione ad Episcopum pertinet pro Ecclesiæ necessitatibus, aliisque justis de causis publicas preces indicere, orationum formulas concipere, libros eo spectantes evulgare, receptos repurgare, orandi formulas minus pietati congruas abolere, aliaque hujusmodi, quorum nonnulla consecutæ Apostolicæ Constitutiones Rom. Pontifici reservarunt. At de his fusiùs in nostris *Antiquitatibus Christianis.*

XXIII. Sequuntur Episcoporum munia externam potestatem spectantia. Episcopi igitur partes sunt Fidei, et Doctrinæ Evangelicæ depositum sartum tectum custodire: et quidem ex Apostoli mandato I, *ad Timoth. cap. 6, et II, cap. 1.* unde ne aliquis in doctrina fidei, vel morum error obreperet, Synodus Tridentina *Sess. IV, Decret. de edit. et uso Sac. lib.* decrevit, nemini licere imprimere, vel imprimere facere quosvis libros de rebus sacris sine nomine auctoris, neque illos futurum vendere, aut etiam apud se retinere, nisi prius examinati, probatique in fuerint ab Ordinario sub pœna anathematis &c. Id quod de libris etiam profanis intelligas, cum ex Bulla Leonis X, edita in Concilio Lateranensi an. 1512, tum etiam ex jam inolita Regiæ Neap. consuetudine; quam probavit, ac omnino ser-

vandam constituit novissimum Concordatum anno 1741, *Cap. 7, num. 2.* At verò multa pecuniaria in typographos hanc legem perfringentes animadvertere Ordinarii regia potestas non permittit. Huc faciunt binæ Constitutiones Pragmaticæ Neap. sub Carolo V, Austriaco a Petro de Toledo Pro-rege editæ; quarum altera sancitur; ne quis Libros theologicos, aut biblicos Capellano Majore inconsulto edere audeat, aut per fraudem clanculum editos retinere. Altera verò omnino vetat libros quoscumque sine Regis venia typis eudere, aut venales habere. Utraque gravissimas in transgressores constituit pœnas: *Prag 1, et 2, de Impressione Librorum.* (**). Illud hic fortasse abs re non erit animadvertere, Bullam Leonis X, laud. in *Session X*, ejusd. Lateranensis Conc. die 4, Maii an. 1515, celebrata, editam fuisse, in qua quum de librorum impressione ex instituto ageretur, præter Ordinarii licentiam, hæreticæ pravitatis Inquisitoris ad probationem visum est statuere. Sed 1, in Hispania Ordinarii licentia necessaria non est, nisi ad edendos eos tantum libros, qui in *Leg. XXIV, n. 4, Tit. VII, Lib. I, Novæ Recop.* recensentur, scilicet *Flos Sanctorum, Constitutiones Synodales, Grammatica Latina, Vocabularium*, et alii, qui ad comparandam linguæ latinæ notitiam requiruntur, dummodo hi fuerint jam semel in nostro Regno typis mandati.

2. Pro Libris agentibus de rebus sacris, præter Ordinarii licentiam, quæ expediti non debet adposita voce: *Imprimatur*, vel alia quæ auctoritatem sonet jurisdictionis, exigenda est quoque a Supr. Castellæ Senatu ex *Pragmat. Sanct. 20 Aprilis an. 1773.*

3. Libri, vel folia ad Sanctum Inquisitionis Tribunal spectantia, de solius Inquisitoris Generalis ejusque Regii Senatus mandato imprimuntur: *Leg. XXIV, laud. n. 4.*

4. Bullæ quælibet, et quidquid ad Sanctam Cruciatam spectat de Commissarii Generalis licentiâ prælo donantur: *ead. leg. XXIV, n. 4.*

5. Missale, Breviarium, Martyrologium, Rituale, et id genus alia, quæ publicam respiciunt Ecclesiæ præcationem, de ejusdem Commissarii mandato recognita imprimuntur: Videsis *Rescriptum* Gregorii XIII ad Philippum II, die 10 Septembris anni 1583.

6. Libri a Regularibus concinnati, ut publicæ mandentur luci, ultra licentiâ Ordinarii, suorum etiam Superiorum adprobationem, ac dein Supr. Castellæ Senatus facultatem habeant, necesse est *Sanction. XIII, Tit. VII, Lib. I, vulgo Autos. Acordados.*

7. Pro reliquis edendis Libris a solo Castellæ Senatu postulanda est licentiâ: *eadem Leg. XXIV n. 2.* (*)

XXIV. De Sanctorum quoque cultu cognoscere, et judicare; tum eorumdem miracula, ac reliquias probare propriam Episcopi munus est: quinimò antiquitus Servi Dei, qui mortem obibant, ab Episcopis in Sanctorum Canonem referebantur: id quod deindè posteriores Apostolicæ Constitutiones Summo Pontifici reservarunt.

XXV. Episcopi etiam cura incumbit, ut Sacri Canones exactè custodiantur, quique de novo fiunt, canonicè evulgentur; qua de re Diœcesim lustrare, et Synodum Diœcesanam cogere præcipuæ Episcopalis potestatis partes sunt.

XXVI. Episcopum specialio rem quarundam personarum curam gerere oportet; uti pauperum, orphanorum, viduarum, peregrinantium, (**). oppressorum:

Syn. Tolet. IV, *Can. XXXII*, alias *XXXI*, (*) virginum Deo dicatarum, atque etiam Monachorum, quos speciali Episcoporum curæ subjecerunt Patres Chalcedonenses: *Can. IV et VIII*, quamvis posterioribus temporibus in id unicè incumbuerint, ut Episcoporum excuterent jugum.

XXVII. Postremò ad Episcopum spectat, tum causas omnes Ecclesiasticas, Civiles dictas, ex sensu Sacrorum Canonum suo iudicio definire, tum in eos, qui divinam legem, vel Ecclesiasticas Constitutiones transgrediuntur, etiam criminali iudicio animadvertere, tum demùm bona suæ Ecclesiæ temporalia administrare. Verùm de his fusiùs opportuniori loco agemus.

XXVIII. Duo hic tantummodò liceat subnectere, veluti extraordinaria quædam Episcoporum officia. Primum dissidentes Fidelium animos in concordiam revocare. (**) Syn. Palentina an. 1129, *Cap. XI*, (*) litesque ex bono, et æquo componere, id quod ex Apostoli verbis *I, ad Corinth. 6*, nonnulli Patres, ac præsertim Augustinus derivarunt. Alterum apud Magistratus pro reis intercedere; id quod tum Patres Sardicenses *Can. VII*, (**) et Tolet. VI, *Can. XII*, (*) decreverunt; tum veteres Episcopi haud rarò præstiterunt: (**) Patres præsertim Syn. Tolet. IV in *Epilogo*. (*) In hac officii pastoralis parte eluxit Ambrosii, et Augustini charitas, qui sæpiùs Magistratus ad veniam reis implorandam conveniunt.

XXIX. Ex hactenùs explicatis Episcoporum muniis, (**) duo prono alveo fluunt. Primum expedire admodum, ut Episcopi sint *sobrii, casti, prudentes, mansueti, et hospitalitatis amantes; mensa sit illis non superfluis, et exquisitis instructa epulis, sed frugalis; non plus æquo magnifica, et ad delicias comparata suppellex; non impudica, aut contentiosa familia...* proventus Ecclesiasticos non in quoscumque usus prodige effundant, quos sciunt non hæreditario jure se a majoribus suis accepisse, sed ad res pie, sancleque gerendas sibi assignatos fuisse; egenis liberaliter subveniant, cognatos, aut adfines bonis Ecclesiæ non ditent, ut totidem verbis constituit Syn. Valentina an. 1565, *Sess. III, Tit. III, cap. I*, cui consonat Toletana ejusdem an. *Act. II, Ref. cap. 3*, id subjiciens, se non posse, non dolere graviter eas delicias in Episcoporum mensas irrepisse, quæ jure possent a laicorum mensis utcumque splendidis ablegari: et Compostellana *Act. III, Decret. 4, 5, et 6*. (*)

XXX. Secundum, eos ad residendum obstrictos esse, et quidem jure divino: id quod Tridentinum licet tanquam fidei dogma definire noluerit, tamen pro certò omninò habet; præsertim *Sess. XXIII, Reform. cap. I*, ubi recensitis pluribus, iisdemque gravissimis muneribus Episcopis *Præcepto divino* mandatis, statim subjungit; *ea nequaquam præstari posse ab iis, qui gregi suo non invigilant, et assistunt*. Quinimò uti ex Cajetano refert Fagnanus ad Caput *Ex parte num. 21. Nullus antiquorum contradicebat, quin Pastores animarum tenerentur sub præcepto divino ad personaliter residendum*.

XXXI. Meritò igitur Syn. Trid. tum *Sess. VI, Ref. cap. I*, omnes innovat antiquos Canones ad eam rem facientes; tum eadem *Sess. XXIII*, novis poenis illos coercet, qui ultra duos, vel tres menses in singulos annos a Diœcesi absunt: atque adeo etiam in hac duorum, vel trium mensium absentia, eadem Trid. Syn. requirit, ut sit *æqua ex causa sine ullo gregis detrimento...* et extra festos dies *Adventus, Quadragesimæ, Nativitatis, Resurrectionis, Pentecostes, et Corpus Christi*.

XXXII. Legitimæ causæ a Syn. Trid. *ibid.* probatæ, cur Episcopus etiam

diutiùs Diœcesi abesse potest, sunt *christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia, ac evidens Ecclesiæ, vel Reipublicæ utilitas*. At eadem Syn. statim subdit, easdem *has legitimæ absentie causas a Beatiss. Rom. Pontifice, aut a Metropolitanò, vel eo absente a suffraganeo Episcopo antiquiore...* in scriptis esse adprobandas: nisi quum absentia inciderit propter aliquod munus, et *Reip. officium Episcopatibus adjunctum: cujus quoniam causæ sunt notoria, et interdum repentina, nec eas quidem significari Metropolitanò necesse erit*.

(**) XXXIII. Qualis autem oporteat esse Episcoporum residentia, perspicuè expressit præfata Syn. Compostellana an. 1565. *Act. III, Decret. I*, scilicet, *ut ii, quibus præsent, frugiferam esse sentiant, et officiosam. Prædicent igitur, subjectos visitent, Sacramentum Pœnitentiæ, aliaque Ecclesiæ Sacramenta (si necesse fuerit, aut expedire censuerint) per se ipsos administrent...* Denique in omnibus se tum *judices æquos, tum Patres indulgentes exhibeant sicut Dei ministros*. Similia habet Valentina mox cit. *Cap. I*, et Tolet. *Act. II Ref. cap. I*, hoc adjungens: *Caveant Episcopi ne extra Sedem Cathedralis Ecclesiæ locum aliquem Diœcesis ad continue habitandum eligant...* Alioqui sint Episcopi *memores eam residentiam neque Deo gratam esse, neque sacris Canonibus consonam, et ab hac Syn. potius absentiam quam residentiam censendam fore*. (*)

CAPUT DECIMUM.

DE CHOREPISCOPIIS.

I. Chorepiscopi hoc nomine donati sunt, quod essent *Ruris Episcopi*. Illud hic primum non immeritò quæritur Episcopi ne fuerint, an verò tantummodo Presbyteri. Presbyteros eos fuisse communis pænè est Canonistarum sententia; at contra Barlovius, Hammondus, alique censent Chorepiscopos omnes antiquis commemoratos canonibus veri nominis Episcopos fuisse.

II. Verò similior videtur Cabassutii, Bellarmini, ac doctissimi Thomassini opinio; nimirum Chorepiscopos suapte natura inspecta, meros fuisse Presbyteros, etsi aliquando contigerit, ut Episcopi essent, quippè qui Episcopi ordinati, antequam Chorepiscopi constituerentur. Id in Nicœna Synodo accidit, quæ Novatianis Episcopis ad Catholicam redeuntibus Ecclesiam ita consultum voluit, ut vel ad Presbyteri Oppidani, vel ad Chorepiscopi officium admitterentur: *Can. VIII*.

III. Cæterum meros fuisse Presbyteros, plura demonstrant: 1. Ad similitudinem septuaginta Discipulorum constituti dicuntur. Concilium Neocæsar. *Can. VIII*. Atqui secundum veterum sententiam Presbyteri Discipulos, Episcopi Apostolos repræsentant: S. Hier. *Ep. ad Fabiolam*.

2. Episcopi ex Apostolica traditione a tribus saltem Episcopis ordinandi: at Chorepiscopi ab uno tantum Civitatis Episcopo constituebantur: Conc. Antioch. *Can. X*.

3. Patres Concilii Hispal. II severe increparunt Agapium quemdam Cordubensem Episcopum, eo quod Chorepiscopos ad Episcopalia munia exercenda delegarit; et rationem subdunt: *quia Chorepiscopi, et Presbyteri juxta Canones unum sunt*: *Can. VII*.

4. Concilium Metense *Can. VIII*, præcipit, ut Basilicæ a Chorepiscopis consecratæ ab Episcopis consecrentur: *Quia juxta decreta Damasi Papæ, Innocen-*